

TÁ HEIMSPEKI RÚMAST Í GERANDISPRÁTI

Í Miðvági hava tey filosofiskar salonir. Nýggja gistingarhúsið í gamla hotellinum ætlar sær nevnliga eisini at verða eitt tiltaksstað. Og millum fyrstu tiltøkini á vetrarskránni eru prátkvøld um evnir sum longsul, skomm og frælsi

DORIT HANSEN

Kann skomm brúkast til nakað? Er Facebook okkara gapistokkur, har vit skamma hvønn annan? Er tað skomm at vera gamal?

Skomm. Tað var evnið á filosofiskari salon á gistingarhúsinum Magenta mikukvøldið í farnu viku.

Hóast veðrið er í ringum lag hetta kvøldið, er hugnaliga móttøkuhøllin í gamla hotellinum full av fólki, tá tiltaksfyriskiparin, Sissal Kampmann, bjóðar vælkommin.

Gestirnir sita kring smá, fronsk kaffiborð við blómuvasum úr krystalli og silvurbakkum við sukurskál og mjólkakrússi. Jógvan D. Hansen, kvøldsins orðstýrari, reisir seg úr grønu veloursofuni og leggur út við at greiða frá muninum á skomm og skuld. Jógvan er kanska best kendur frá sendingini Filosoffarnir í Kringvarpinum, og hann stýrir kvøldinum líka hegnisliga, sum hann ger trupul evni skilgilt í útvarpinum.

Í øðrvísi ljósi

Aristoteles hevur sagt, at skommin situr í eygunum, greiðir heimspekilæran frá. Hon er knýtt at tí, sum onnur síggja, ella tí, sum vit halda, at tey síggja. Hann vísir eisini til Sartre og Weber og lýsir hugtakið á einum støði, sum øll skilja, men sum eisini týðuliga varpar annað ljós á evnið enn tey sálarfrøðiliga og teologisku ljósini, sum vit annars ofta brúka, tá vit hugsa um skomm.

Kanska er skommin eitt neyðugt og nyttugt samfelagsligt amboð, sigur Jógvan D. Hansen. Kanska er tað eitt instinkt, sum hjálpir okkum at tillaga okkum og undirtrykkja egnar lystir og vera partur av sivilisatiónini.

Fyrr var skammikrókurin eitt vanligt amboð hjá lærarunum í skúlanum. Men í dag eru vit komin eitt sindur longur, ha? Filosoffurin smílist og leggur upp til nøkur kjak-evni, og tá fólk hava verið uppi við barrdiskin og fingið sær ost og breyð á mágestallstallerkarnar og vín í bláu gløsini, gongur prátið lystiliga, fyrst á einstøku borðunum og síðani millum allar gestirnar.

Hví ikki heldur hekla

Men hví skipa fyri einari filosofiskari salon við tungum, heimspekiligum

Brynhild Rebekka Lisberg, dagligur leiðari á gistingarhúsinum Magenta í Miðvági, og Sissal Kampmann, tiltaksfyriskipari. Gamla hotellið skal ikki bara vera gistingarhús, men eisini eitt tiltaksstað, eitt Guest & Event House, sum tey siga á enskum. Tiltøkini, sum eru sett á skrá í vetur, eru ikki heilt vanlig í føroyskum høpi.

MYNDIR: DORIT HANSEN

evnum? Hví ikki heldur bjóða fólki inn at hekla fýrkantar ella at fáa positiv ráð frá onkrum heilsuráðgeva?

– Vit vildu skapa eitt lívsfilosofiskt rúm, har fólk kunnu samrøða um viðkomandi og nærverandi evni við støði í filosofiskum hugtøkum, sigur Sissal Kampmann, tá eg leiti mær vesturaftur at forvitnast nakrar dagar seinni.

– Samrøðan tekur støði í einum sakligum, filosofiskum grundarlagi, men viðgerðin er skipað soleiðis, at øll kunnu vera við.

Í september var evnið longsul, í november verður evnið frælsi, í

desember takksemin, í januar tvídráttur og í februar siðmenning.

Umframt filosofisku salonirnar, sum eru einaferð um mánaðin, verður seinni heimsbardagið eisini viðgjørður aftur við morgundrekka hvønn hósmorgun. Dagin eftir filosofisku salonina um skomm, var fyrilestur um týningarlegur.

– Vit skulu ikki bara tosa um tað góða, sigur Sissal Kampmann avgjørd.

– Tað trupla er eisini partur av veruleikanum, og vit hava brúk fyri seta orð á tað. Tað hevur eisini víst seg, at filosofisku salonirnar eru fullsettar,

og hóast morgunfyrilestrarir eru mitt í arbeiðstíð, so koma eisini nógv fólk til teir.

Prát í veruliga rúminum

Fram til jóla fylla jólafrókostar nógv á gistingarhúsinum, men dagligi leiðarin, Brynhild Rebekka Lisberg, sigur, at ætlanin er, at fleiri tiltøk skulu setast á skrá. Í november verða millum annað singer-songwriter skeið og open-mic kvøld.

– Tað tekur tíð at venja fólk við at koma út til tiltøk, og tí hevur tað týðning, at tey eru reglulig, og at góðskan er á einum støði, so fólk hava

hug at koma aftur, sigur Brynhild Rebekka Lisberg.

Hetta regnváta mikukvøldið er helvtin av gestunum lokal fólk og helvtin avbygda- og avoyggjafólk. Fólk loyva sær at vera ósamd, og filosofiski inngangurin tykist at gera tað trygt at tosa um eitt evni, sum annars lættliga kundi verið nalvapilkandi pínligt.

Onkur sigur, at hon skammast um almenna orðaskiftið um muslimar. Jamen, skal eg skammast um at vera bangin um framtíðina, sigur ein onnur. Facebook er ein spískisteinur, heldur onkur. Tað kann væl vera, heldur ein annar, men ofta er tað væl uppiborið og eitt gott amboð at ávara fólk um, hvussu tey kunnu bera seg rættari at.

At hittast á filosofiskari salon er nakað enn nátturðaprát heima í køkinum, men tað er eisini øðrvísi enn vanliga kjakið á sosialu miðlunum, har móttakarar og avsendarar eru ósjónligir. Tey prátandi á gamla hotellinum í Miðvági kennast ikki øll, men tey síggja hvønn annan, hoyra røddirnarnar og síggja andlitsbráini.

– Og minnst til, at í morgin eru týningarlegur aftur við morgunkaffinum, sigur tiltaksfyriskiparin, tá hon takkar fyri og biður góða nátt.

FILOSOFISKAR SALONIR Í MIÐVÁGI

Eitt mikukvøld um mánaðin

frá kl. 20.00 til 22.00

18. desember: Frælsi

16. desember: Takksemin

13. januar: Tvídráttur (splittelse)

17. februar: Siðmenning (dannilsi)

Jógvan D. Hansen hevur upplegg øll kvøldini